

**ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของมิติที่มีอิทธิพลต่ออัตลักษณ์ผ่านการรับรู้ความสามารถในตนของ
นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง**

**A Casual Relationship of Influencing Dimension on Identity through Self-efficacy of
Undergraduate Students at Faculty of Management Sciences,
Lampang Rajabhat University**

บุญทวรรณ วิงวอน¹

Boonthawan Wingwon¹

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามิติที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ และศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของมิติที่มีอิทธิพลต่ออัตลักษณ์ผ่านการรับรู้ความสามารถในตนของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการสุ่มแบบเจาะจง กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาทุกสาขาวิชาและทุกชั้นปีของคณะวิทยาการจัดการ จำนวน 395 คน สถิติพรรณนาวิเคราะห์ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมานวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม PLS Graph 3.0 ผลการวิจัยพบว่า

นักศึกษาทุกสาขาวิชาของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 รองลงมาอยู่ชั้นปีที่ 1 และ 3 ในสัดส่วนเท่ากัน ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกร สังกัดสาขาวิชาการจัดการมากที่สุด รองลงมา คือ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ บัญชี นิเทศศาสตร์ และการตลาด ส่วนใหญ่นักศึกษายื่นขอเงินกู้ พักอาศัยอยู่หอพัก รองลงมา คือ พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่ เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่านักศึกษาให้ความสำคัญกับมิติด้านอัตลักษณ์มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการสนับสนุนจากเพื่อนหรือครอบครัว ด้านการรับรู้ความสามารถในตน ด้านการสนับสนุนจากสถาบัน และด้านการสนับสนุนจากสังคม

ผลวิเคราะห์ด้วยสมการโครงสร้างพบว่า การรับรู้ความสามารถในตนมีอิทธิพลทางตรงต่ออัตลักษณ์ (0.545) รองลงมา คือ การสนับสนุนจากสังคมมีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถในตน (0.405) ลำดับต่อมาการสนับสนุนจากครอบครัวมีอิทธิพลทางตรงต่อการรับรู้ความสามารถในตน (0.333) และลำดับสุดท้าย คือ การสนับสนุนจากสถาบันมีอิทธิพลทางตรงต่อการรับรู้ความสามารถในตน (0.151) โดยทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ต่ออัตลักษณ์ผ่านการรับรู้ความสามารถในตนของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ

คำสำคัญ : การรับรู้ความสามารถในตน ; อัตลักษณ์

ABSTRACT

The purposes of this research were to study those relevant dimensions with identity and to study the casual relationship of influencing dimension on identity through self-efficacy of undergraduate students at Faculty of Management Sciences, Lampang Rajabhat University making use of quantitative research technique. The subjects consisted of 395 students of all classes at Faculty of Management Sciences, selected through purposive sampling. Descriptive statistics was analyzed by percentage, mean, standard deviation and

¹ ปร.ด. (บริหารธุรกิจ) รองศาสตราจารย์, ผู้อำนวยการหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
รับต้นฉบับ 9 มีนาคม 2557 รับตีพิมพ์ 23 พฤษภาคม 2557

inferential statistical analysis with PLS Graph 3.0 program.

The outcomes of the research revealed that the majority of students was female who were over 20 years old at the second year students and followed by the first year and third year students in equal proportion. The profession of parents was farmer, with major in management sciences and followed by business computers, accounting, communication arts and marketing. The majority of students was on student loans, dormitory and followed by staying with parents. The overall review revealed that students valued the importance of identity dimension at the highest level and followed by peer or family supports, self-efficacy, institutional supports and social supports respectively.

The outcomes of structural equation analysis revealed that the self-efficacy had directly influent toward identity (0.545), followed by social supports which had influence toward self-efficacy (0.405) and the family supports had influence toward self-efficacy (0.333) and lastly was the institutional supports had directly influent toward self-efficacy (0.151). All factors had relationship on identity through self-efficacy of students at Faculty of Management Sciences.

Keywords : Self-efficacy ; Identity

บทนำ

การศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ โดยขับเคลื่อนผ่านนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่มีการถ่ายโอนลงมา เป็นภารกิจหลักที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษาต้องปฏิบัติมีแนวทาง 4 ประการ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัยการให้บริการทางวิชาการ แก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม โดยที่ภารกิจทั้ง 4 ประการดังกล่าวมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศทั้งระยะสั้นและระยะยาว ปัจจุบัน มีปัจจัยทั้งภายในและภายนอกหลายประการที่ทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องเร่งดำเนินการดังนี้ (1) เพื่อให้สถาบันได้มีการพัฒนามุ่งสู่วิสัยทัศน์ และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยระบบดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ของ พรบ. และเป็นไปตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาวมาตรฐานระดับชาติและนานาชาติ (2) เพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน ตั้งแต่ระดับหลักสูตร คณะวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่า และสถาบันอุดมศึกษาในภาพรวม ตามระบบคุณภาพและกลไกที่สถาบันนั้น ๆ กำหนดขึ้น โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบคุณภาพต่างๆ ว่าเป็นไปตามเกณฑ์และได้มาตรฐาน (3) เพื่อให้หลักสูตร คณะวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่าและสถาบันอุดมศึกษาทราบสถานภาพของตนเอง อันจะนำไปสู่การกำหนด

แนวทางในการพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมาย (targets) และ เป้าประสงค์ (goals) ที่ตั้งไว้ ตามจุดเน้นของตนเอง (4) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนจุดแข็ง จุดที่ควรปรับปรุง ตลอดจนข้อเสนอแนะในการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อนำไปปรับปรุงผลการดำเนินการในแต่ละระดับอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับขีดความสามารถของสถาบัน (5) เพื่อให้ข้อมูลสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำให้มั่นใจว่าสถาบันอุดมศึกษา สามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามที่กำหนด และ (6) เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการอุดมศึกษา ในแนวทางที่เหมาะสม (การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา, 2557)

ปัจจุบันคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เป็นสถาบันการศึกษาที่อยู่ในกลุ่ม 2 คือ มุ่งเน้นการบริการวิชาการ แก่ท้องถิ่นและการรับใช้สังคม ด้วยการดำเนินงานตามตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว มาตรฐานระดับชาติและนานาชาติ โดยเปิดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี จำนวน 9 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการจัดการ สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ สาขาวิชาธุรกิจระหว่าง

ประเทศ และสาขาธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์ ระดับบัณฑิตศึกษา เปิดสอนปริญญาโทจำนวน 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ (MBA.) และหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี (M.Acc.) และระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Ph.D.) สาขาวิชาการจัดการ โดยมีส่วนราชการ คือ สำนักงานเลขาธิการคณะ ทำหน้าที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนวิทยาการจัดการได้กำหนดวิสัยทัศน์ คือ ผู้นำพลังแห่งปัญญาแห่งท้องถิ่นบนพื้นฐานศาสตร์ด้านการจัดการ โดยมีแผนกลยุทธ์ 5 ด้าน (พ.ศ. 2555-2559) คือ 1) การผลิตบัณฑิตและพัฒนา นักศึกษาที่มุ่งส่งเสริมศักยภาพให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ 2) การพัฒนางานวิจัยและสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน 3) การบริหารวิชาการที่เสริมสร้าง การพัฒนาที่ยั่งยืน 4) การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของท้องถิ่นภาคเหนือ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และ 5) การบริหารจัดการมหาวิทยาลัยอย่างมีประสิทธิภาพ

นโยบายด้านระบบและกลไกในการประกันคุณภาพของ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(สกอ.) คณะวิทยาการจัดการจึงมีความตระหนักด้วยการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาแก่ประชาคมในคณะ วิทยาการจัดการอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนการพัฒนาดัชนีและเกณฑ์ การตัดสินสำหรับการตรวจสอบและประเมินคุณภาพ เน้น การศึกษาที่สอดคล้องกับแนวทางของมหาวิทยาลัย ทั้งหน่วยงานด้าน การสอนและหน่วยงานสนับสนุนที่อยู่ภายในคณะวิทยาการจัดการ สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสภาพทางกายภาพ สิ่งแวดล้อมมีระบบบริหารความเสี่ยงต่างๆ ภายในคณะวิทยาการจัดการ โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาคมในคณะวิทยาการจัดการในการ ดำเนินงานด้านประกันคุณภาพ การศึกษาและการนำผลการ ประเมินมาพัฒนาและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง

แต่อย่างไรก็ตามผลการวิเคราะห์การดำเนินงานของคณะ วิทยาการจัดการอยู่ในระดับดีมาก ตามเกณฑ์การประเมินของ สกอ. แต่ยังคงพบว่ามีจุดอ่อนหลายประการ อาทิ อาจารย์บางท่านขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง ขาดทักษะในการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในขั้นสูง ส่งผลให้มีการพัฒนาองค์ความรู้ ค่อนข้างน้อย อาจารย์บางท่านยังไม่ตระหนักในการประกัน คุณภาพการศึกษาขาดความตระหนัก ความผูกพัน ตลอดจนกา

มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของสาขาวิชา คณะฯ เช่น การ ประชุม การเข้าร่วมกิจกรรมกับนักศึกษา อ่อนด้อยด้านการทำ วิจัยและอ่อนด้อยเรื่องการหนุนเสริมให้นักศึกษามีจิตอาสา การ เสริมสร้างความสามารถในตนที่ยังไม่มีความโดดเด่น (รายงาน ประจำปี คณะวิทยาการจัดการ, 2557) เพื่อให้เป็นไปตามอัต ลักษณ์คณะวิทยาการจัดการ เป็นต้น

ดังนั้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงเป็นที่มาของการทำวิจัย ระดับสถาบัน โดยมุ่งเน้นอัตลักษณ์คณะวิทยาการจัดการ คือ บัณฑิตจิตอาสาต่อองค์กร ชุมชน สังคมและประเทศชาติ นักศึกษามีความเป็นพลเมืองที่ดี องค์กรและชุมชนเกิดความเข้ม แข็ง ท้ายที่สุดผลลัพธ์ของการวิจัยนี้สามารถนำไปต่อยอดตัวชี้วัดให้ กับคณะวิทยาการจัดการผ่านการรับรู้ความสามารถในการตนของ นักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษามิติที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์คณะวิทยาการ จัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
2. ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของมิติที่มีอิทธิพลต่อ อัตลักษณ์ผ่านการรับรู้ความสามารถในตนของนักศึกษาคณะ วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถจำแนกได้ 4 ด้าน คือ (1) ขอบเขต เนื้อหา เพื่อค้นหาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของมิติที่มีอิทธิพลต่อ อัตลักษณ์ผ่านการรับรู้ความสามารถในตนของนักศึกษาคณะ วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (2) ขอบเขต ประชากร ได้แก่ นักศึกษาจำนวน 9 สาขาวิชาและทุกชั้นปีของ คณะวิทยาการจัดการ (3) ขอบเขตพื้นที่ คือ คณะวิทยาการ จัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง และ (4) ขอบเขตระยะเวลา ตั้งแต่เดือนตุลาคม-เดือนมีนาคม พ.ศ. 2558

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่องความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของมิติที่มีอิทธิพล ต่ออัตลักษณ์ผ่านการรับรู้ความสามารถในตนของนักศึกษาคณะ วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ผู้วิจัยได้ทำการ ทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม มุ่งเน้นการปฏิสัมพันธ์ในระดับจุลภาค ระหว่างบุคคลหรือกลุ่มคน และเน้นความคิดและจิตใจของเอกบุคคล โดยแนวคิดของ Tett and Bumett (2003) ได้เสนอว่า พฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์เกิดจากสาเหตุที่สำคัญ 4 ประการ คือ (1) สาเหตุทางสถานการณ์เป็นสาเหตุที่อยู่ภายนอกตัวบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคล (2) สาเหตุทางจิตใจอันเป็นลักษณะเดิมของผู้กระทำ เป็นสาเหตุทางจิตใจภายในตัวบุคคลที่ติดตัวมาตั้งแต่เดิมซึ่งมีอิทธิพลพฤติกรรมของบุคคล (3) สาเหตุร่วมระหว่างจิตลักษณะกับสถานการณ์ที่เรียกว่า ปฏิสัมพันธ์แบบกลไก โดยมีตัวแปรทางจิตลักษณะเดิมกับตัวแปรทางสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง และ (4) สาเหตุทางจิตลักษณะตามสถานการณ์ หรือที่เรียกว่าปฏิสัมพันธ์แบบในตน ซึ่งเป็นผลมาจากปฏิสัมพันธ์ภายในตัวบุคคล ระหว่างจิตลักษณะของบุคคลกับสถานการณ์ที่บุคคลนั้นกำลังเผชิญอยู่ทำให้เกิดจิตลักษณะตามสถานการณ์ ซึ่งจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ ทั้งนี้มีการสนับสนุนจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้ (Kahn, 1979 : 77-78; Gottlieb, 1985 : 5-12)

1.1 การสนับสนุนจากสังคม ตามแนวคิดของ Kahn (1979 : 77-78) ได้สรุปว่า การสนับสนุนทางสังคมเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างมีจุดหมาย ทำให้เกิดความผูกพันในแง่จิตจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งในด้านการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านเงินทอง วัสดุสิ่งของ ความช่วยเหลือทางด้านข้อมูล ข่าวสาร การแบ่งปันความรู้หรือการสนับสนุนทางด้านจิตใจจากผู้ให้การสนับสนุน การสร้างความพอใจ การยอมรับนับถือ การแสดงถึงความห่วงใย (House, et al., 1988 : 293-318) ซึ่งอาจเป็นบุคคลหรือกลุ่มคนและเป็นผลให้ผู้รับได้ปฏิบัติหรือแสดงออกทางพฤติกรรมไปในทางที่ผู้รับต้องการ

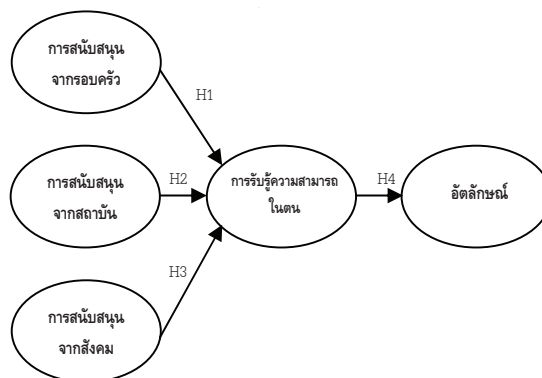
1.2 การสนับสนุนจากเพื่อนหรือครอบครัว เป็นการมีปฏิสัมพันธ์หรือการปฏิบัติในสถานที่ทำงานระหว่างบุคลากรสายสนับสนุนกับกับเพื่อนร่วมงานในที่ทำงาน การได้รับการเกื้อกูล ได้รับการช่วยเหลือการยอมรับ การไว้วางใจ เห็นคุณค่าและยกย่องว่าเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวหรือองค์กร รวมทั้งได้รับความช่วยเหลือในเรื่องการทำงานและเรื่องส่วนตัวจากเพื่อนในมหาวิทยาลัย (Lingrem, 1995 : 201)

1.3 การสนับสนุนจากสถาบัน เป็นการได้รับความช่วยเหลือ การยอมรับ การไว้วางใจ มองเห็นคุณค่า มีการยกย่องชมเชยและการให้กำลังใจเป็นแรงเสริมในการปฏิบัติงานที่เป็นส่วนหนึ่งขององค์กร เป็นแรงสนับสนุนทั้งทางด้านอารมณ์และทางด้านจิตใจ รวมทั้งได้รับความช่วยเหลือในด้านต่างๆ จากหัวหน้า เพื่อนร่วมชั้นเรียนภายในมหาวิทยาลัย (Sarason, et al., 1983)

2. การรับรู้ความสามารถในตน โดยแนวคิดของ Wood and Bandura (1989 : 408) ได้ขยายความหมายของการรับรู้ความสามารถในตนเองว่า การรับรู้ความสามารถในตนเองเป็นบทบาทหลักในกระบวนการควบคุมตนเอง ทำให้มีแรงจูงใจที่จะกระทำพฤติกรรมต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จรวมถึงความพยายามที่บุคคลทุ่มเทลงไป และความยืนหยัดที่จะกระทำสิ่งนั้นต่อไป อีกทั้งมุมมองของ Schultz and Schultz (1998 : 397) ได้เน้นย้ำการรับรู้ความสามารถในตนเองว่าเป็นความรู้สึกของบุคคลว่ามีศักยภาพเพียงพอและมีความสามารถที่จะแก้ปัญหาในชีวิตตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยทักษะที่ตนเองมีอยู่ และสามารถอยู่ภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน (Maddux, 2002 : 278)

3. อัตลักษณ์ เป็นลักษณะเฉพาะตัวของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง อันหมายถึงบัณฑิตจิตอาสาที่มีต่อองค์กร ชุมชน สังคมและประเทศชาติ โดยแสดงในบทบาทของ นักศึกษาที่มีความเป็นพลเมืองที่ดีขององค์กรและชุมชนเพื่อหนุนเสริมให้เกิดความเข้มแข็ง (รายงานประจำปี คณะวิทยาการจัดการ, 2557)

ดังนั้น จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดวิจัยและสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

H1: การสนับสนุนจากครอบครัวมีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถในตน

H2: การสนับสนุนจากสถาบันมีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถในตน

H3: การสนับสนุนจากสังคมมีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถในตน

H4: การรับรู้ความสามารถในตนมีอิทธิพลต่ออัตลักษณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชาของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 2,468 คน ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2557 จำแนกตามสาขาวิชา จำนวนทั้งสิ้น 9 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชานิติศาสตร์ จำนวน 277 คน สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จำนวน 72 คน สาขาวิชาการจัดการ จำนวน 403 คน สาขาวิชาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ 309 คน สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 515 คน สาขาวิชาการตลาด จำนวน 249 คน สาขาวิชาบัญชี จำนวน 636 คน สาขาวิชาการจัดการธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 7 คน และสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ไม่นับนักศึกษา เนื่องจากปรับปรุงหลักสูตรแล้วเสร็จ (ฝ่ายทะเบียนและวัดผล, 2557) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 395 คน ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยใช้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยอำนาจการทดสอบโดยโปรแกรม G-Star Power (Mayr, et al., 2007)

เครื่องมือการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือวิจัยในการเก็บข้อมูลกับนักศึกษาทุกสาขาวิชา ของคณะวิทยาการจัดการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เพื่อศึกษาในประเด็นการสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากสถาบันและการสนับสนุนจากสังคมผ่านการรับรู้ความสามารถในตนของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการที่มีอิทธิพลต่ออัตลักษณ์ของคณะวิทยาการจัดการ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาทุกสาขาวิชาและทุกชั้นปี ของคณะวิทยาการจัดการ

ตอนที่ 2 เป็นมาตรวัดเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องจำนวน 5 ด้าน คือ การสนับสนุนจากครอบครัว พัฒนาจากงานวิจัยของ Lingrem (1995) โดยมีมาตรวัดความเชื่อมั่นรวมเท่ากับ 0.888 การสนับสนุนจากสถาบัน พัฒนาจากงานวิจัยของ Sarason, et al., (1983) โดยมีมาตรวัดความเชื่อมั่นรวมเท่ากับ 0.900 การสนับสนุนจากสังคม พัฒนาจากงานวิจัยของ Gottlieb (1985) โดยมีมาตรวัดความเชื่อมั่นรวมเท่ากับ 0.895 การรับรู้ความสามารถในตน พัฒนาจากงานวิจัยของ Wood and Bandura (1989) โดยมีมาตรวัดความเชื่อมั่นรวมเท่ากับ 0.903 และอัตลักษณ์ พัฒนาจากงานของ คณะวิทยาการจัดการ (2557) โดยมีมาตรวัดความเชื่อมั่นรวมเท่ากับ 0.924

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด โดยทำการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการหาความเชื่อมั่น เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) โดยใช้มาตรวัด 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert, 1970) โดยมีเกณฑ์แปลค่าคะแนนเพื่อนำมาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและแปลความหมายตามระดับความคิดเห็น (Best, 1977) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 เกณฑ์ความสำคัญมากที่สุด และค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 เกณฑ์ความสำคัญน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน คือ (1) วางแผนในการเก็บข้อมูลโดยจำแนกตามสาขาวิชาทั้ง 9 สาขาในทุกชั้นปี คือ ปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 จำนวน 9 สาขาวิชาตามสัดส่วนอย่างน้อยร้อยละ 12.50 ยกเว้นสาขาวิชาการจัดการธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์เก็บเต็มจำนวนเนื่องจากมีนักศึกษาจำนวนจำกัด (2) ทำการประสานอาจารย์ผู้สอนแต่ละห้องเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยทำการสุ่มแบบเจาะจงห้องละ 12-13 คน ของนักศึกษาจำนวนทุกชั้นปี โดยใช้เวลาในการเก็บข้อมูลจำนวน 3 สัปดาห์ (3) ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาที่มีความสมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพรรณนาวิเคราะห์ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอนุมานวิเคราะห์สมการโครงการด้วยโปรแกรม PLS Graph 3.0 และการวิเคราะห์เนื้อหา ดังผลการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาทุกสาขาวิชาของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง จำนวน 395 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากที่สุด จำนวน 305 คน คิดเป็นร้อยละ 77.20 และเพศชาย จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.80 มีอายุ 20 ปี มากที่สุด จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 36.70 รองลงมา คือ อายุ 21 ปี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10 และอายุ 19 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.90 ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 มากที่สุด จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 35.90 รองลงมา กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 3 สัดส่วนเท่ากัน จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26.30 ลำดับสุดท้ายคือ กำลังศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.40

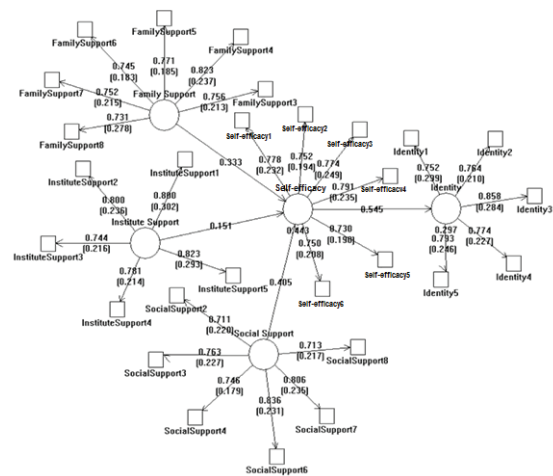
ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร มากที่สุด จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00 รองลงมา คือ ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.90 ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.20 นักศึกษาส่วนใหญ่กำลังศึกษาในสาขาวิทยาการจัดการ มากที่สุด จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.00 รองมา คือ สาขาวิชานิติศาสตร์ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาบัญชี และสาขาวิชาการตลาดในสัดส่วนใกล้เคียงกันส่วนที่เหลือลดหลั่นกันไป

นักศึกษากลุ่มใหญ่ยื่นขอเงินกู้มากที่สุด จำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 71.40 และไม่ได้กู้เงินยืม จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.60 ปัจจุบันพักอาศัยอยู่หอพัก มากที่สุด จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 53.90 รองลงมา คือ พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่ จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 36.20 และพักอาศัยอยู่กับญาติ และเพื่อน ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน

ตอนที่ 2 มิติที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์คณะวิทยาการจัดการ โดยเรียงจากความสำคัญมากไปหาน้อย คือ 1) อัตลักษณ์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4.54 ส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน .516 2) การสนับสนุนจากเพื่อนหรือครอบครัว มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก 4.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .465 3) การรับรู้ความสามารถในตนเอง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก 4.0 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .460 4) การสนับสนุนจากสถาบัน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .553 และ 5) การสนับสนุนจากสังคม มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .511

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของมิติที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์

แผนภาพที่ 2 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรด้วยสมการโครงสร้าง
(Structure equation model)

จากแผนภาพที่ 2 พบว่า ผลวิเคราะห์ด้วยสมการโครงสร้างพบว่า การรับรู้ความสามารถในตนเองมีอิทธิพลทางตรงต่ออัตลักษณ์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมากที่สุด เท่ากับ 0.545 มีค่า R^2 เท่ากับ 0.297 รองลงมา คือ การสนับสนุนจากสังคมมีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถในตนเอง มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.405 มีค่า R^2 เท่ากับ 0.443 ลำดับต่อมาการสนับสนุนจากครอบครัวมีอิทธิพลทางตรงต่อการรับรู้ความสามารถในตนเอง มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง เท่ากับ 0.333 มีค่า R^2 เท่ากับ 0.443 และลำดับสุดท้าย คือ การสนับสนุนจากสถาบันมีอิทธิพลทางตรงต่อการรับรู้ความสามารถในตนเอง มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง เท่ากับ 0.151 มีค่า R^2 เท่ากับ 0.443

การทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์การสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากสถาบัน การสนับสนุนจากสังคมและการรับรู้ความสามารถในตนเองที่มีอิทธิพลต่ออัตลักษณ์ไคเนะวิทยาการจัดการ สรุปผลการทดสอบดังตารางที่ 1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวม

ตัวแปรตาม	R ²	อิทธิพล	ตัวแปรอิสระ			
			การสนับสนุนจากครอบครัว	การสนับสนุนจากสถาบัน	การสนับสนุนจากสังคม	การรับรู้ความสามารถในตนเอง
อัตลักษณ์	0.297	DE	0.000	0.000	0.000	0.545
		IE	0.182	0.082	0.221	0.000
		TE	0.182	0.082	0.221	0.545
การรับรู้	0.443	DE	0.333	0.151	0.405	N/A
		IE	0.000	0.000	0.000	N/A
		TE	0.333	0.151	0.405	N/A

Note : TE = Total Effect, DE = Direct Effect, IE = Indirect Effect, N/A = Non Applicable, Family Support = การสนับสนุนจากครอบครัว, Institute Support = การสนับสนุนจากสถาบัน, Social Support = การสนับสนุนจากสังคม, Self-efficacy = การรับรู้ความสามารถในตนเอง, Identity = อัตลักษณ์

ตารางที่ 2 Loading, Composite Reliability and Average Variance Extracted

Construct/Item	loading	t-stat	CR	AVE
การสนับสนุนจากครอบครัว			0.893	0.583
1. ผู้ปกครองให้คำแนะนำทุกอย่างเมื่อนักศึกษามีปัญหาเกิดขึ้น	0.756	8.472		
2. ผู้ปกครองยินดีรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาเมื่อมีปัญหาในการเรียน	0.823	11.395		
3. ผู้ปกครองให้ความรักและเป็นกำลังใจให้กับนักศึกษาไม่ว่าจะเผชิญกับปัญหาหรือสภาวะการใดๆก็ตาม	0.771	9.114		
4. มีการพูดคุยและแก้ปัญหาพร้อมกับผู้ปกครอง	0.745	7.378		

Construct/Item	loading	t-stat	CR	AVE
การสนับสนุนจากครอบครัว			0.893	0.583

5. สมาชิกในครอบครัวให้ความช่วยเหลือ	0.752	8.959		
6. หากเกิดปัญหาในเชิงวิกฤตินักศึกษาจะปรึกษาผู้ปกครองเป็นคนแรก	0.732	10.358		

การสนับสนุนจากสถาบัน	0.892	0.624		
1. นักศึกษาได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการและวิชาชีพจากคณะ	0.799	12.642		
2. นักศึกษาได้รับความช่วยเหลือหรือได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเมื่อมีปัญหา	0.800	13.033		
3. หากเกิดปัญหาใดๆก็ตาม นักศึกษาสามารถขอคำปรึกษาจากอาจารย์ในคณะได้	0.744	9.733		
4. นักศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาสติปัญญาอารมณ์ และคุณธรรมจริยธรรมของคณะ	0.781	9.946		
5. นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีแกวเดลิอัม	0.823	14.544		

การสนับสนุนจากสังคม	0.893	0.584		
1. ได้รับความรัก ความห่วงใยจากเพื่อน คณะและมหาวิทยาลัย	0.711	11.614		
2. ได้รับข่าวสารหรือข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาจากเพื่อนและเครือข่ายนักศึกษาทั้งภายในและภายนอก	0.764	14.843		
3. ได้รับการเอื้ออำนวยความสะดวกด้านวัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนและสารสนเทศจากคณะ	0.746	11.796		
4. ได้รับการยอมรับด้านการครองตนในบทบาทนักศึกษาจากผู้อื่น	0.836	14.627		
5. มหาวิทยาลัยหรือองค์กรอื่นๆให้การยอมรับและเห็นความสำคัญของนักศึกษา	0.806	14.781		
6. นักศึกษาได้รับการคำจูงใจจากเพื่อนและอาจารย์	0.713	10.348		

Construct/Item	loading	t-stat	CR	AVE
การสนับสนุนจากครอบครัว			0.893	0.583
การรับรู้ความสามารถในตน	0.893	0.582		
1. นักศึกษาเชื่อว่าตนเองมีความสามารถในการเรียนให้บรรลุผลสำเร็จ	0.778	15.962		
2. เรียนรู้ถึงบทบาทของการเป็นนักศึกษา	0.752	13.299		
3. มีการควบคุมให้ปฏิบัติตามอยู่ในฐานะนักศึกษา	0.774	18.791		
4. มีการแสดงศักยภาพในบทบาทนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	0.791	20.642		
5. มีการนำทักษะที่ได้จากการเรียนมาปรับใช้ในการแก้ไขสถานการณ์ได้	0.730	15.220		
6. นักศึกษามีความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคในการเรียนได้	0.750	17.055		
อัตลักษณ์	0.892	0.623		
1. นักศึกษารับรู้ตนเองว่ามีความรู้ความสามารถและทักษะต่างๆ ที่สอดคล้องตามลักษณะของอัตลักษณ์ของคณะฯ	0.752	10.411		
2. นักศึกษาได้นำอัตลักษณ์ "บัณฑิตจิตอาสา" ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	0.764	11.460		
3. นักศึกษาสามารถถ่ายทอดความเป็นจิตสาธารณะให้กับผู้อื่นได้	0.858	18.509		
4. มีความตระหนักในการทำความดีต่อตนเองและผู้อื่น	0.774	10.787		
5. นักศึกษามีจิตบริการต่อประชาชนที่พบเห็น ทุกเพศ ทุกวัย โดยไม่เลือกปฏิบัติ	0.793	19.058		

หมายเหตุ : ข้อคำถามบางข้อได้ถูกตัดออกเนื่องจากค่า Loading ≤ 0.606

จากตารางที่ 2 พบว่าตัวชี้วัดทุกตัวมีค่า loading สูง คือ ระหว่าง 0.711 - 0.858 มีเครื่องหมายบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 ทุกตัวและบล็อกมีค่า CR สูงมากอยู่ระหว่าง 0.892 - 0.893 และมีค่า AVE สูงอยู่ระหว่าง 0.582 - 0.624 แสดงให้เห็นว่าตัวชี้วัดในแต่ละบล็อกสามารถชี้วัดตัวแปรแฝงในบล็อกของตนได้ดีเท่าเทียมกันและมีความน่าเชื่อถือได้สูง ทุกตัวและ

บล็อกมีค่า CR สูงมากอยู่ระหว่าง 0.892 - 0.893 และมีค่า AVE สูงอยู่ระหว่าง 0.582 - 0.624 แสดงให้เห็นว่าตัวชี้วัดในแต่ละบล็อกสามารถชี้วัดตัวแปรแฝงในบล็อกของตนได้ดีเท่าเทียมกันและมีความน่าเชื่อถือได้สูง

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

Construct	CR	AVE	Construct					
			การสนับสนุน จากครอบครัว	การสนับสนุน จากสถาบัน	การสนับสนุน จากสังคม	รับรู้ความสามารถ ในตน	อัตลักษณ์	
การสนับสนุน จากครอบครัว	0.893	0.583	0.764					
การสนับสนุน จากสถาบัน	0.892	0.624	0.233	0.790				
การสนับสนุน จากสังคม	0.893	0.584	0.170	0.621	0.764			
การรับรู้ ความสามารถในตน	0.893	0.582	0.437	0.480	0.555	0.763		
อัตลักษณ์	0.892	0.623	0.242	0.497	0.592	0.545	0.789	

หมายเหตุ : CR = composite reliability, AVE = Average Variance Extracted, ค่าตัวเลขใน Main diagonal คือ $\sqrt{AVE}$

จากตารางที่ 3 พบว่า $\sqrt{AVE}$ ใน column ที่สนใจมีค่าสูงกว่า cross construct correlation ทุกค่าใน column เดียวกัน แสดงว่ามาตรวัดมีความเที่ยงตรงเชิงจำแนกทุก construct และพบว่า CR มีค่าสูงกว่า 0.60 ทุกค่า และค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าสูงกว่า 0.20 แสดงว่ามาตรวัดมีความเชื่อถือได้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพตัวแบบและมาตรวัด

จากตารางที่ 15 พบว่าตัวแปรตามทุกตัวมีค่า R^2 สูง โดยมีค่าระหว่าง 0.297 - 0.443 ทุกเส้นทาง มีนัยสำคัญทางสถิติ มีระดับความเชื่อถือได้ (CR) ของแต่ละด้านของตัวแปรสูงระหว่าง 0.892-0.893 และมีค่า AVE ระหว่าง 0.582-0.624 ซึ่งค่ามากกว่า 0.50 แสดงว่าข้อคำถามทุกข้อในตัวชี้วัด สามารถวัดค่าได้น่าเชื่อถือมีความเที่ยงตรงและค่าความสัมพันธ์ของตัวชี้วัดแต่ละตัวภายในตัวแปรเดียวกันมีค่าสูงกว่าค่าความสัมพันธ์กับตัวชี้วัดต่างตัวแปรกันแสดงถึงความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผลดังนี้

นักศึกษากว่า 8 สาขาวิชา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 39 คน ให้ความสำคัญด้านการสนับสนุนจากครอบครัว มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ปกครองให้ความรักและเป็นที่กำลังใจให้กับนักศึกษาไม่ว่าจะเผชิญกับปัญหาหรือสภาวะการใดๆ ก็ตาม ผู้ปกครองยินดีรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาเมื่อมีปัญหาในการเรียน รองลงมา คือ ผู้ปกครองให้คำชี้แนะทุกอย่างเมื่อนักศึกษามีปัญหาเกิดขึ้น สมาชิกในครอบครัวให้ความช่วยเหลือ ผู้ปกครองแสดงความชื่นชมเมื่อนักศึกษาแสดงความมีน้ำใจ มีจิตสาธารณะ มีการพูดคุยและแก้ปัญหาพร้อมกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองและเครือญาติแสดงความชื่นชมเมื่อนักศึกษามีวินัยและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และหากเกิดปัญหาในเชิงวิกฤตินักศึกษาจะปรึกษาผู้ปกครองหรือเพื่อนเป็นคนแรก สอดคล้องกับแนวคิดของ Jaffe (1998) ได้กล่าวถึงการได้รับอิทธิพลจากครอบครัวซึ่งเกิดจากการได้รับแรงเสริม ส่งผลให้แสดงพฤติกรรมทั้งพฤติกรรมเป็นไปตามแบบแผนของสังคม และพฤติกรรมด้านสังคม โดยพฤติกรรมเหล่านี้นจะขึ้นอยู่กับกรอบปฏิบัติที่ครอบครัวได้แสดงออก ได้แก่ การยอมรับ การให้กำลังใจ การติเตียน การลอกเลียนแบบซึ่งเชิญให้กระทำพฤติกรรมนั้น

การสนับสนุนจากสถาบัน มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาได้รับความช่วยเหลือหรือได้รับคำชี้แนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาเมื่อมีปัญหา รองลงมา คือ นักศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาสติปัญญา อารมณ์ และคุณธรรมจริยธรรมของคณะฯ นักศึกษาได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการและวิชาชีพจากคณะฯ หากเกิดปัญหาใดๆ ก็ตามนักศึกษาสามารถขอคำปรึกษาจากอาจารย์ในคณะฯ ได้ และนักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และรักษาสีสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Sarason, et al. 1983, p. 127) ได้สรุปว่าการสนับสนุนจากสถาบัน หมายถึงการได้รับความช่วยเหลือ การยอมรับ การไว้วางใจ มองเห็นคุณค่าของมนุษย์ มีการยกย่องชมเชย และการให้กำลังใจเป็นแรงเสริมในการปฏิบัติงานเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร เป็นแรงสนับสนุนทั้งทางด้านอารมณ์และจิตใจ รวมทั้งได้รับความช่วยเหลือในด้านต่างๆ จากหัวหน้าหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย

หรือการส่งเสริมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นเสมือนตัวค้ำกันที่มีอิทธิพลในการชดเชยความไม่พอใจสภาพทั่วไปในสังคมที่ทำงานแต่จะไม่มีอิทธิพลเมื่อสภาพทั่วไปทางสังคมทำงานเป็นเชิงบวก นั่นคือ การรับรู้สนับสนุนทางสังคมจากหัวหน้า ทำให้นักเรียนสามารถทนอยู่ในสภาพงานที่ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ได้

การสนับสนุนจากสังคม ให้ความสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ได้รับข่าวสารหรือข้อมูลที่เพียงพอในการศึกษาจากเพื่อน และเครือข่ายนักศึกษาทั้งภายในและภายนอก รองลงมา คือ ได้รับความรัก ความห่วงใยจากเพื่อนคณะฯ และมหาวิทยาลัย นักศึกษามีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมจากมหาวิทยาลัยและองค์กรภายนอก และนักศึกษาได้รับการคำจูงจากเพื่อนและอาจารย์ ได้รับการยอมรับด้านการครองตนในบทบาทนักศึกษาจากผู้อื่น มหาวิทยาลัยหรือองค์กรอื่นๆ ให้การยอมรับและเห็นค่าสำคัญของนักศึกษา ได้รับการเอื้ออำนวยความสะดวกด้านวัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนและสารสนเทศจากคณะฯ นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เช่น วันลอยกระทง วันสงกรานต์ และวันสำคัญอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ House, et. al., (1988 : 293-318); Kaplan, et al., (1977 : 47-58) ที่สรุปว่าการสนับสนุนจากสังคมว่าเป็นความพึงพอใจมีความจำเป็นขั้นพื้นฐานทางสังคมในแต่ละบุคคล ซึ่งได้รับจากสภาพแวดล้อมทางสังคมของคนนั้นๆ ได้แก่ การได้รับความรัก การยกย่อง การเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและการได้รับความปลอดภัย อีกทั้ง Kahn (1979 : 77-78) ได้ทบทวนเสริมว่า การสนับสนุนทางสังคม เป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทำให้เกิดความผูกพันในแง่จิตจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านเงินทองสิ่งของหรืออื่นๆ ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจ

การรับรู้ความสามารถในตนเองให้ความสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษารู้จักกาลเทศะ ใจกว้างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รองลงมา คือ เรียนรู้ถึงบทบาทของการเป็นนักศึกษา มีการควบคุมให้ปฏิบัติตามอยู่ในฐานะนักศึกษา นักศึกษาเชื่อว่าตนเองมีความสามารถในการเรียนให้บรรลุผลสำเร็จและมีการแสดงศักยภาพในบทบาทนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักศึกษามีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและกลุ่มในองค์กร มีการนำทักษะที่ได้จากการเรียนมาปรับใช้ในการแก้ไขสถานการณ์ได้และนักศึกษามีความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคในการเรียนได้ ดังที่แนวคิดของ

Wood and Bandura (1989 : 408) ที่กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถในตนเองว่าเป็นบทบาทหลักในกระบวนการควบคุมตนเอง ทำให้มีแรงจูงใจที่จะกระทำพฤติกรรมต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จรวมถึงความพยายามที่บุคคลทุ่มเทลงไป และความยั่งยืนหยัดที่จะกระทำสิ่งนั้นต่อไป

อัตลักษณ์ ให้ความสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษารับรู้ตนเองว่ามีความรู้ความสามารถและทักษะต่างๆ ที่สอดคล้องตามลักษณะของอัตลักษณ์ของคณะ รองลงมา คือ นักศึกษาสามารถถ่ายทอดความเป็นจิตสาธารณะในการช่วยเหลือ เกื้อกูลให้กับผู้อื่นได้ตามความเหมาะสม ความตระหนักในการทำความดีต่อตนเองและผู้อื่น นักศึกษามีจิตบริการต่อเพื่อน อาจารย์และประชาชนที่พบเห็น ทุกเพศ ทุกวัย โดยไม่เลือกปฏิบัติ โดยที่นักศึกษาได้นำอัตลักษณ์ “บัณฑิตจิตอาสา” ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังที่งานศึกษาของ สุจรรยา โชติช่วง (2554) ที่สรุปว่าการสร้างอัตลักษณ์ของผู้คนมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะอัตลักษณ์เป็นลักษณะร่วมกันที่ช่วยเสริมสร้างการเป็นอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข หากสังคมมีความแตกต่างทางอัตลักษณ์อย่างมากจะเกิดความขัดแย้งทางอัตลักษณ์เกิดขึ้น ท้ายที่สุดอาจจะนำไปสู่ความรุนแรง ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุพบว่า การรับรู้ความสามารถในตนเองมีอิทธิพลมากที่สุดต่ออัตลักษณ์ เมื่อเทียบกับปัจจัยอื่นๆ แสดงให้เห็นว่านักศึกษารับรู้ว่าตนเองมีความสามารถในการเรียนให้บรรลุผลสำเร็จ สามารถเรียนรู้บทบาทของการเป็นนักศึกษารวมถึงการนำทักษะที่ได้จากการเรียนมาปรับใช้ในการแก้ไขตามสถานการณ์ได้ ทั้งนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับบัณฑิตจิตอาสาได้โดยผ่านการจัดการกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของสาขาวิชาหรือคณะ รวมถึงการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังที่แนวคิดของ Wood and Bandura (1989 : 408) ที่นำเสนอว่าการรับรู้ความสามารถในตนเองเป็นบทบาทหลักในกระบวนการควบคุมตนเอง ทำให้มีแรงจูงใจที่จะกระทำพฤติกรรมต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จรวมถึงความพยายามที่บุคคลทุ่มเทลงไป และความยั่งยืนหยัดที่จะกระทำสิ่งนั้นต่อไปตามเป้าหมายในการดำเนินชีวิตซึ่งการรับรู้ความสามารถในตนเองของนักศึกษาแต่ละคนหากนำความสามารถและทักษะต่างๆ ที่ติมาช่วยผลักดันและส่งเสริมให้การกระทำของบุคคลเป็นไปในทิศทางที่ดีก็จะส่งผลที่ดีตามมาต่อตัวบุคคลเองและกลุ่มงานต่างๆ ได้เช่นเดียวกัน

รองลงมา คือ การสนับสนุนจากสังคมมีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถในตนเอง เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะการได้รับความรักความห่วงใยจากเพื่อน อาจารย์และเจ้าหน้าที่ในคณะ รวมถึงการได้รับข่าวสารหรือข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาจากเพื่อนและเครือข่ายทั้งภายในและภายนอก อีกทั้งการได้รับการยอมรับด้านการครองตนในบทบาทนักศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ส่งผลให้เกิดความมั่นใจในความสามารถหรือศักยภาพของตนเองมากขึ้น สัมพันธ์กับแนวคิดของ Kaplan, et al. , (1977 : 47-58); Wood and Bandura, 1989 : 408) ได้หนุนเสริมว่า การสนับสนุนจากสังคมเป็นความพึงพอใจต่อความจำเป็นพื้นฐานทางสังคมในแต่ละบุคคล ไม่ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อมทางสังคมของนักศึกษาที่หนุนเสริมให้นักศึกษามีศักยภาพและความสามารถของตนเองที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม

ลำดับต่อมาการสนับสนุนจากครอบครัวมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการรับรู้ความสามารถในตนเอง เพราะครอบครัวเป็นสถาบันที่มีความอบอุ่น ผูกพัน ใกล้ชิดและเป็นที่พึ่งสำคัญในการหนุนเสริมสภาพจิตใจของนักศึกษาให้มีแรงบันดาลใจในการเรียนให้สำเร็จ การศึกษา โดยให้การชี้แนะให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาที่นักศึกษาอาจเผชิญในขณะที่เรียนหรือดำรงชีวิตในสังคม รวมถึงครอบครัวมีส่วนช่วยในการแก้ไขปัญหาห้วงด้วยโดยการรับฟังปัญหาและให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอและเป็นด่านแรกที่นักศึกษาต้องสัมผัส สอดคล้องกับแนวคิดของ Jaffe (1998); Wood and Bandura (1989 : 408) ได้กล่าวถึงการได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในเชิงบวกจะเป็นการเสริมแรงให้นักศึกษาเหล่านั้นได้แสดงพฤติกรรมออกมา ได้แก่ การยอมรับ การให้กำลังใจ การติเตียน การลอกเลียนแบบ หรือการขู่เชิญให้กระทำพฤติกรรมนั้น ๆ เพื่อให้สังคมได้รับรู้และรับทราบในบทบาทของการควบคุมตนเอง เพื่อให้เกิดแรงจูงใจสำหรับการกระทำพฤติกรรมต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จ

ลำดับสุดท้าย คือ การสนับสนุนจากสถาบัน มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถในตนเอง ไม่ว่าจะเป็นด้านการเรียน-การสอน กิจกรรมการบำเพ็ญให้นักศึกษาเป็นคนดี คนเก่งผ่านวาระการประชุมโครงการต่าง ๆ ที่บรรจุในแผนงบประมาณประจำปีของคณะ เพื่อหล่อหลอมให้นักศึกษาเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีศักยภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบัณฑิตจิตอาสา ผ่านการประยุกต์ใช้กับการฝึกงานในสถาน

ประกอบการหรือสหกิจศึกษาในแต่ละองค์การ ส่งผลให้เกิดประสบการณ์ตรงและมีคุณภาพทั้งทางด้านอารมณ์และสังคมที่ควบคู่ไปกับการดำรงชีวิต สอดคล้องกับแนวคิดของ Sarason, et al., (1983 : 127) ได้กล่าวถึงการสนับสนุนจากสถาบันว่าเป็นการได้รับความช่วยเหลือ การยอมรับ การไว้วางใจ มองเห็นคุณค่า มีการยกย่องชมเชย และการให้กำลังใจเป็นแรงเสริมในการปฏิบัติงาน เป็นแรงสนับสนุนทั้งทางด้านอารมณ์และจิตใจ รวมทั้งได้รับความช่วยเหลือในด้านต่างๆ จากหัวหน้างานภายในมหาวิทยาลัย เป็นเสมือนตัวค้ำยันที่ดีในการทำงาน

สรุปได้ว่าการเสริมสร้างอัตลักษณ์ของนักศึกษาในด้านบัณฑิตจิตอาสา การเสริมสร้างคนดี คนเก่งที่คณะวิทยาการจัดการได้หล่อหลอมด้วยกลไกทางการศึกษา อาทิ มิติด้านการสนับสนุนจากครอบครัว สถาบันและสังคมผ่านการรับรู้ความสามารถในตนเองของนักศึกษาต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยมีผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกมีส่วนร่วมในการหนุนเสริมให้เกิดอัตลักษณ์ของคณะวิทยาการจัดการด้วยเช่นกัน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. มิติที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์คณะวิทยาการจัดการ โดยเรียงจากความสำคัญมากไปหาน้อย คือ 1) อัตลักษณ์มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การสนับสนุนจากเพื่อนหรือครอบครัว มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) การรับรู้ความสามารถในตนเอง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก 4) การสนับสนุนจากสถาบัน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 5) การสนับสนุนจากสังคม มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลวิเคราะห์ด้วยสมการโครงสร้างพบว่า การรับรู้ความสามารถในตนเองมีอิทธิพลทางตรงต่ออัตลักษณ์ (0.545) รองลงมา คือ การสนับสนุนจากสังคมมีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถในตนเอง (0.405) ลำดับต่อมาการสนับสนุนจากครอบครัวมีอิทธิพลทางตรงต่อการรับรู้ความสามารถในตนเอง (0.333) และลำดับสุดท้าย คือ การสนับสนุนจากสถาบันมีอิทธิพลทางตรงต่อการรับรู้ความสามารถในตนเอง (0.151) โดยทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ต่ออัตลักษณ์ผ่านการรับรู้ความสามารถในตนเองของ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

การสนับสนุนจากสถาบันเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่จะทำให้เกิดบัณฑิตจิตอาสา ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้มีความความสัมพันธ์ในระดับที่ต่ำ เมื่อเทียบกับมิติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการสร้างกิจกรรมต่าง ๆ ตามตัวชี้วัดในลักษณะของการสร้างความผูกพันของบุคลากรและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ย่อมจะส่งผลให้เกิดอัตลักษณ์ในเชิงประจักษ์

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีในการสนับสนุนงบประมาณในการทำวิจัย และขอบคุณคณาจารย์และนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา. (2557) [Online] Available : <http://www.thaiail.com/tqf/>. ค้นเมื่อ 13 มีนาคม 2558. คณะวิทยาการจัดการ. (2557). รายงานประจำปี 2557. ลำปาง: บรรณกิจการพิมพ์.
- คณะวิทยาการจัดการ. (2557). รายงานประจำปี 2557. ลำปาง : บรรณกิจการพิมพ์.
- ฝ่ายทะเบียนและวัดผล. (2557). รายงานจำนวนนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ. ลำปาง: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุจรรยา โชติช่วง. (2554). อัตลักษณ์. [Online] Available : <http://molumboonjan.weebly.com/358636573629361736413621362336363592363336181/12.> [2557, พฤศจิกายน 4].
- ฝ่ายทะเบียนและวัดผล. (2557). รายงานจำนวนนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ ลำปาง: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุจรรยา โชติช่วง. (2554). อัตลักษณ์. [Online] Available : <http://molumboonjan.weebly.com/358636573629361736413621362336363592363336181/12.> [2557, พฤศจิกายน 4].

- House, J. S. , Umberson, D., & Landis, K. R. (1988). **Structures and Processes of Social Support.** Annual Review of Sociology, 14 (1): 293-318
- House, J. , & Kahn, R. (1985). **Measures and concepts of social support.** In Cohen, S. & Syme, L. (Eds.). Social support and health, New York: Academic Press. Jaffe, M. L. (1998). **Adolescence.** New York : John Wiley & Sons.
- Kahn, R. L. (1979). **Aging and social support.** In aging from birth to death : Interdisciplinary perspective Coro : West view Press
- Kaplan, B. H., Cassel, J. C., & Gore, S. (1977). **Social support and health. Medical Care.** 15(1): 47-58.
- Likert, R. (1970). **A technique for the Measurement of Attitudes.** In G. F. Summer (Ed.), Attitudes measurement. New York : Rand McNally.
- Maddux, J. E. (2002). Self-efficacy : The power of believing you can. In C. R. Snyder & Shane J. Lopez (Eds.), **Handbook of positive psychology** (pp. 277-287). New York: Oxford University Press.
- Mayr, S. , Erdfelder, E. , Buchner, A. , & Faul, F. (2007). **A Short Tutorial of G Power.** Tutorials in Quantitative Methods for Psychology, 3 : 51-59.
- Sarason, I. G. , Levine, H. M. , Basham, R. B. , & Sarason, B. R. (1983). Assessing social support : The social support questionnaire. **Journal of Personality and Social Psychology**, 44: 127-39.
- Schultz, D. , & Schultz, S. E. (1998). **Psychology and Work Today** (7th ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Tett, R. P. , & Burnett, D. D. (2003). A personality trait-based interactionist model of job performance. **Journal of Applied Psychology**, 88: 500-517.
- Wood, R. E. , & Bandura, A. (1989). **Social cognitive theory of organizational management.** Academy of Management Review, 14: 361-384. 51-59.
- Sarason, I. G. , Levine, H. M. , Basham, R. B. , & Sarason, B. R. (1983). Assessing social support : The social support questionnaire. **Journal of Personality and Social Psychology**, 44: 127-39.
- Schultz, D. , & Schultz, S. E. (1998). **Psychology and Work Today** (7th ed.). New Jersey : Prentice Hall.
- Tett, R. P. , & Burnett, D. D. (2003). A personality trait-based interactionist model of job performance. **Journal of Applied Psychology**, 88 : 500-517.
- Wood, R. E. , & Bandura, A. (1989). **Social cognitive theory of organizational management.** Academy of Management Review, 14: 361-384.2558.

- House, J. S. , Umberson, D. , & Landis, K. R. (1988).
Structures and Processes of Social Support.
Annual Review of Sociology, 14 (1): 293-318
- House, J. , & Kahn, R. (1985). **Measures and concepts of social support.** In Cohen, S. & Syme, L. (Eds.).
Social support and health, New York : Academic Press.
- Jaffe, M. L. (1998). **Adolescence.** New York : John Wiley & Sons.
- Kahn, R. L. (1979). **Aging and social support.** In aging from birth to death : Interdisciplinary perspective
Coro : West view Press
- Kaplan, B. H., Cassel, J. C., & Gore, S. (1977).**Social support and health. Medical Care.** 15(1) : 47-58.
- Likert, R. (1970). A technique for the Measurement of Attitudes. In G. F. Summer (Ed.), **Attitudes measurement.** New York : Rand McNally.
- Maddux, J. E. (2002). Self-efficacy : The power of believing you can. In C. R. Snyder & Shane J.

